

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/232/2022
Identifikačné číslo spisu:	1401899361
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1401899361.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Valentovej a členov senátu JUDr. Petra Brňáka a JUDr. Andrei Dudášovej v spore žalobcov 1/ N. R., C., S. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Ivanom Jánošíkom, Bratislava, Klincová 35, 2/ U. A., P., E. H. XX, zastúpeného splnomocnenkyňou Roman Kvasnica a partneri s.r.o., Piešťany, Žilinská cesta 130, IČO: 36866598, proti žalovaným 1/ Slovenskej republiky, za ktorú koná Slovenský pozemkový fond, Bratislava, Búdková cesta č. 36, IČO: 17335345, 2/ Lomnická, s.r.o. Bratislava, Dvořákovo nábrežie 10, IČO: 35837403, zastúpenej splnomocnenkyňou Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8/A, IČO: 47232471, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Mestskom súde IV (pôvodne na Okresnom súde Bratislava IV) pod sp. zn. 4C/130/2001, o dovolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Co/53/2019 z 20. októbra 2021, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobca 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) v poradí druhým rozsudkom z 04. marca 2014 č. k. 4C/130/2001-1679 určil, že žalobcovia 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi, každý v jednej polovici nehnuteľností bližšie špecifikovaných vo výrokovej časti rozhodnutia (výrok I.), žalobu v časti o určenie spoluvlastníckeho práva k pozemku parcelné číslo XXXX/XX, vinice o výmere 1597 m², vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor zamietol (výrok II.), určil, že žalobcovia 1/ a 2/ nie sú podielovými spoluvlastníkmi s podielom 1 časti pozemku špecifikovanom vo výrokovej časti rozhodnutia (výrok III.), vzájomný návrh žalovaných 3/, 6/ až 11/ zamietol (výrok IV.) a rozhodol, že o trovách konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia (výrok V.)

1.1. Súd prvej inštancie zistil, že právni predchodcovia žalobcov 1/ a 2/ A. F. a B. F. nadobudli vlastnícke právo k pozemku parc. č. XXXX na základne Kúpnej zmluvy zo dňa 05.04.1934, ktoré

vlastnícke právo bolo zapísané v PK vložke č. XXXX. Predmetná nehnuteľnosť bola A. F. skonfiškovaná. Nadobudnutie vlastníckeho práva štátu z titulu konfiškácie bolo tzv. mimopozemkovým nadobudnutím, pri ktorom zápis do pozemkovej knihy nemal konštitutívnu povahu. Vlastníctvo prechádzalo na štát rozhodnutím príslušného orgánu o konfiškácii. V predmetnej veci teda vlastníctvo k parc. č. XXXX prešlo na štát s účinnosťou od 01.03.1945 na základe nariadenia č. 104/1945 Zn. n. SNR. Následne na základe rozhodnutia konfiškačnej komisie č. XXXX/-I./XXXX zo dňa 9.11.1946 bol pozemok parc. č. XXXX spod konfiškácie uvoľnený. Podľa § 3 ods. 2 nariadenia č. 104/1945 Zb. n. SNR bolo vyhovené žiadosti B. F. a konfiškačná komisia zároveň nariadila, aby Okresný súd v Bratislave, pozemkovoknižné oddelenie zriadil bezplatný prevod tohto majetku (majetok bol dekonfiškovaný), rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a bolo verejnou listinou pre vklad vlastníckeho práva podľa pozemkovoknižného poriadku. Na základe zisteného skutkového stavu bolo zrejmé, že Okresný súd v Bratislave, pozemkovoknižné oddelenie nevyznačil v príslušnej pozemkovej knihe bezplatný prevod uvoľneného majetku spod konfiškácie do vlastníctva právnych predchodcov žiadateľa, avšak súd v príslušnej pozemkovej knihe nevyznačil ani právny predpis, podľa ktorého bol predmetný majetok konfiškovaný ako mu to ukladal zákon č. 90/1947 Z. z. Od účinnosti zákona č. 141/1950 Z. z. Občiansky zákonník (od 1.1.1951) prestal byť zápis vlastníctva do pozemkovej knihy (vklad) podmienkou jeho prevodu či prechodu, prestal platiť princíp konštitutívnosti zápisu do pozemkovej knihy a zápis nadobudol deklaratórnu povahu, pričom týmito ustanoveniami Občianskeho zákonníka sa spravovali aj právne pomery vzniknuté pred 01.01.1951. Právni predchodcovia žalobcov 1/ a 2/ opätovne nadobudli vlastnícke právo k parc. č. XXXX na základe úradného výroku konfiškačnej komisie s účinnosťou najneskôr od 01.01.1951, tento majetok vlastnili až do svojej smrti a titulom dedenia prešiel na ich právnych nástupcov - žalobcov 1/ a 2/. V roku 1998 previedla žalovaná 1/ kúpnu zmluvou časť pozemku parc. č. XXXX na Mestskú časť C. - M., pričom vklad vlastníckeho práva na základe tejto zmluvy bol povolený rozhodnutím Okresného úradu Bratislava IV, odborom katastra nehnuteľností č. V-XXXX/XX. Na základe uvedeného bolo v katastri nehnuteľností, ako vlastníč zapísané mesto Bratislava - mestská časť M.. Keďže však žalovanej 1/ (Slovenskej republike) tento pozemok nepatrí od roku 1951, s poukazom na zásadu nikto nemôže na iného previesť viac práv, než má sám, žalovaná 1/ nemohla ďalej ako nevlastníčka previesť vlastnícke právo k nemu na pôvodnú žalovanú 2/ (Mestskú časť Bratislava - M.) a táto následne na ďalšie osoby.

1.2. Vzájomnú žalobu žalovanej 2/ (ktorou žiadala určiť, že žalobcovia 1/ a 2/ nie sú podielovými spoluvlastníkmi s podielom 1 parc. č. XXXX/XX) posúdil súd prvej inštancie ako dôvodnú z dôvodu preukázania naliehavého právneho záujmu. Vychádzal zo záverov rozhodnutia najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/163/2005, v zmysle ktorého okolnosť, že ako vlastníč určitej nehnuteľnosti, ktorá nie je predmetom spoluvlastníctva, sú v katastri nehnuteľnosti popri žalovanej 2/ zapísaní aj žalobcovia 1/ a 2/, teda že ide o duplicitný zápis, ktorý odôvodňuje naliehavý právny záujem na určení, že žalovaná 2/ je vlastníčkou takej nehnuteľnosti, a to aj s poukazom na to, že v prípade, ak súd nevyhovie návrhu žalobcov na určenie spoluvlastníckeho práva k pozemku parc. č. XXXX/XX, vinice o výmere 1597 m² proti žalovanému 2/. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovanej 2/ ako vydražiteľke bol exekútorom udelený príklep, zaplatila najvyššie podanie a súd udelenie príklepu schválil. Na základe vydraženia sa žalovaná 2/ ako vydražiteľka stala výlučnou vlastníčkou vydraženej nehnuteľnosti ku dňu udelenia príklepu, t. j. ku dňu 6.12.2002, pričom žalobcovia 1/ a 2/ svoje spoluvlastnícke právo k vydraženej nehnuteľnosti dňom udelenia príklepu stratili aj s poukazom na ustanovenie § 61 Exekučného poriadku, toto ich právo nebolo možné obnoviť.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) tretím rozhodnutím v poradí (v nadväznosti na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/185/2018, v ktorom dovolací súd vytkol odvolaciemu súdu, že sa jednoznačne nevyjadril k odvolaním žalobcov nastolenej otázke týkajúcej sa okolností ne/dobromyseľnosti žalovanej 2/ v priebehu dražobného konania, ktorá žalovaná ako dražiteľka vedela o prebiehajúcom vlastníckom spore žalobcov týkajúcom sa parc. č. XXXX/XX a či táto vedomosť ne/má vzhľadom na znenie § 61 a § 140 ods. 2 písm. l/ Exekučného poriadku relevanciu pre daný spor, rozsudkom sp. zn. 7Co/53/2019 z 20. októbra 2021 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. zmenil tak, že určil, že žalobcovia 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi, každý so spoluvlastníckym podielom o veľkosti 1/2 parc. č. XXXX/XX o výmere 1597 m² (vinice) bližšie špecifikovanej vo výrokovej časti rozhodnutia, a vo zvyšnej časti výrok II., ktorým súd prvej inštancie

žalobu žalobcov 1/ a 2/ voči žalovanému 1/ zamietol, potvrdil (výrok I.).

2.1. Podľa odvolacieho súdu v prejednávanej veci bolo zásadným, že išlo o spor, komu z dvoch zapísaných vlastníkov svedčí vlastnícke právo k pozemku (odstránenie duplicity), t. j. právnym nástupcom po pôvodných vlastníkoch alebo vydražiteľovi sporného pozemku (po predchádzajúcom prevode vlastníckeho práva od nevlastníka). Medzi stranami sporu bolo nesporné, že počas exekučného konania bola zapísaným vlastníkom parc. č. XXXX/XX povinná z exekúcie - Mestská časť C. - M.. V rámci exekúcie vedenej na majetok povinnej - Mestská časť C. - M. (pôvodnej žalovanej 2/) bol aktuálnej žalovanej 2/ (spoločnosti Lomnická s.r.o.) ako vydražiteľke exekútorom udelený príklep, žalovaná 2/ zaplatila najvyššie podanie a súd jej udelenie príklepu schválil. Žalovaná 2/ bola následne zapísaná ako výlučná vlastníčka vydražených nehnuteľností (vrátane parc. č. XXXX/XX) ku dňu udelenia príklepu s poukazom na ustanovenie § 150 Exekučného poriadku. Žalobcovia 1/ a 2/ návrh na vylúčenie veci z exekúcie nepodali. Odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal z účelu exekúcie, ktorým je uspokojenie oprávneného speňažením majetku povinného, pričom exekúcia v zásade nemá postihovať tretie osoby. Zároveň poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax a názory akademickej obce v otázke možnosti nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka, ako aj v otázke hodnovernosti údajov zapísaných v katastri nehnuteľností (I. ÚS 510/2016, I.Vobdo/2/2020). S poukazom na § 140 ods. 2 písm. l) Exekučného poriadku v spojení s interpretáciou § 61 Exekučného poriadku bolo podľa odvolacieho súdu zrejmé, že právna úprava umožňuje v rámci exekučnej dražby nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka (povinného) iba dobromyseľným vydražiteľom, a to aj s poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 726/2016. Argumentácia žalobcu 2/, že zákaz navrátenia do predošlého stavu sa vzťahuje len na exekučné konanie, a že v konaní sa nedomáhajú, aby súd určil, že vlastníkom nehnuteľnosti je povinný v exekučnom konaní (Mestská časť C. - M.), ktorému bola nehnuteľnosť exekvovaná (ktoré určenie by malo za následok uvedenie do pôvodného stavu) je dôvodná.

2.2. Podľa odvolacieho súdu žalovaná 2/ (a aj exekútor a oprávnený) na základe poznámky na LV č. XXXX zapísanej dňa 27.2.2002 mala a mohla zistiť, že žalobcovia realizujú úkony na ochranu svojho vlastníckeho práva (o čom svedčia aj ich iné úkony, podania a žiadosti v exekučnom konaní, vrátane žiadostí o vylúčenie veci z exekúcie a návrhu na odklad exekúcie), a že prebieha spor o vlastnícke právo k časti predmetu exekúcie. Ak sa žalovaná 2/ spoliehala na hodnovernosť zápisu vlastníckeho práva povinnej na liste vlastníctva (ako sama tvrdila), mala rovnako obozretné pristupovať k zapísanej poznámke, a to aj s prihliadnutím na jej vyjadrenia, že vedela o okolnosti prebiehajúceho súdneho konania, ale nemala presnú vedomosť o skutočnostiach uvádzaných v súdnom konaní, pretože nebola stranou sporu ako aj s prihliadnutím na vyjadrenia svedkov (p. E. a p. L.), ktorí potvrdili, že žalovaná 2/ si pred nadobudnutím nehnuteľnosti overovala na liste vlastníctva údaje o povinnej a draženej nehnuteľnosti.

2.3. Žalobca 2/ podľa názoru odvolacieho súdu dôvodne poukazoval na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 726/2016, ktorý bol v prejednávanej veci primerane aplikovateľný, kedy ak by nedošlo k falšovaniu verejnej listiny (navodeniu stavu duplicity vlastníctva), nikdy by nemohlo dôjsť k neoprávnenému nakladaniu s predmetným pozemkom zo strany SR - Slovenský pozemkový fond Bratislava a k následnému nadobudnutiu v exekučnej dražbe. Aj v danom prípade je preto relevantné obmedzenie možnosti dobromyseľného nadobudnutia vlastníckeho práva s ohľadom na okolnosti, ktoré predchádzali vykonaniu exekúcie (obratie predchádzajúceho vlastníka o vlastníctvo na základe trestného činu). Na uvedené nemá podľa názoru odvolacieho súdu vplyv argumentácia žalovanej 2/, že v trestnom konaní nebola zistená konkrétna osoba, ktorá sa trestného činu mala dopustiť a že nebolo vydané žiadne súdne rozhodnutie, ktorým by bolo konštatované, že trestný čin spáchala, resp. ho spáchala iná osoba. Okolnosti, za ktorých došlo k vzniku duplicity a spochybneniu a následne zásahu do vlastníckych práv žalobcov, boli významné pri posudzovaní obmedzenia možnosti dobromyseľného nadobudnutia.

2.4. O dobrej viere žalovanej 2/ ako vydražiteľky sa podľa odvolacieho súdu za daných okolností nedalo hovoriť, pretože pri nadobúdaní spornej nehnuteľnosti z okolností daného prípadu bolo možné pri náležitej starostlivosti a obozretnosti zistiť práve to, že vlastníctvo povinnej môže byť neisté. Žalovaná 2/ ako vydražiteľka v exekučnej dražbe nehnuteľnosť nadobudla vedome podstupujúc riziko, že toto vlastníctvo nakoniec môže stratiť, resp. že ho vôbec nezíska. Ak napriek tomuto riziku nehnuteľnosti vydražila, ide o konanie na jej vlastné riziko, za ktoré by mala znášať prípadné negatívne následky z toho

plynúce (ak nastanú). Pri takto vnímanej dobrej viere vydražiteľa je dobrá viera žalovanej 2/ ako vydražiteľky vylúčená, ak na príslušnom liste vlastníctva bola v čase konania dražby zapísaná poznámka o začatí súdneho konaní o určenie vlastníckeho práva k sporným pozemkom, z ktorej pri náležitej starostlivosti bolo možné vyvodiť, že vlastníctvo povinnej je sporné, a teda že tu existuje riziko, že povinná vôbec nie je vlastníkom. Obozretný záujemca si mohol obsah tejto poznámky poľahky overiť, bolo možné zistiť, čoho sa poznámka týka. Ak by tak urobil, potom by zistil, že vlastníctvo povinného je sporné, a teda že akékoľvek nadobudnutie nehnuteľností sa spája s rizikom skutočného nenadobudnutia vlastníctva.

2.5. Bez vplyvu na uvedené je skutočnosť, že žalobcovia nepodali excindančnú žalobu a v inom (tomto) konaní sa domáhali určenia svojho vlastníctva. Žalobcovia preukázateľne podali návrh na odklad exekúcie dňa 6.9.2001 z dôvodu, že je predpoklad, že exekúcia bude v časti postihujúcej nehnuteľnosť zastavená, o ktorej súd rozhodol dňa 28.02.2002 tak, že návrhu nevyhovelo s odôvodnením, že na podanie návrhu nie sú žalobcovia oprávnení a nemal za preukázané, že by bol dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, a preto nepovolil odklad exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku. Bolo tak na posúdení konajúceho exekučného súdu, či rozhodne o odklade exekúcie v časti týkajúcej sa spornej nehnuteľnosti do právoplatného vyriešenia sporu. Exekučný poriadok umožňuje uplatniť vlastnícke právo proti vydražiteľovi (na ujmu vydražiteľa), ktorý nebol dobromyseľný, aj napriek tomu, že nebola podaná žaloba o vylúčenie veci z exekúcie podľa § 55 ods. 1 Exekučného poriadku. Vyhodnotiac, že žalovaná 2/ nebola ako vydražiteľka dobromyseľná, žalovaná 2/ nenadobudla vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti, a to bez ohľadu na to, že žalobcovia v exekučnom konaní nevzniesli námietku neprípustnosti exekúcie podľa § 55 ods. 1 Exekučného poriadku. Nemožno opomenúť ani zásadnú skutočnosť, že žalobcovia 1/ a 2/ neboli účastníkmi exekučného konania, čím boli značne obmedzení v procesných úkonoch.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná 2/ (ďalej aj „dovolateľka“), ktoré vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) eventuálne písm. b) CSP.

3.1. Nesprávne právne posúdenie žalovaná 2/ videla pri riešení otázky „Či zaniká dobromyseľnosť dražiteľa v exekučnej dražbe iba tým, že sa dražiteľ dozvie o vedení súdneho konania o určenie vlastníctva k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom dražby, a to bez toho, aby poznal skutkové okolnosti a dôkazy takéhoto konania o určenie vlastníctva a bez ohľadu na iné okolnosti konkrétneho prípadu?“. Žalovaná 2/ uviedla, že len na základe toho, že sa dozvedela o vedení konania o určenie vlastníckeho práva (nemala vedomosť o skutkových tvrdeniach a predložených dôkazoch) nemohla mať objektívne pochybnosť o tom, že povinná (Mestská časť C. - M.) nie je vlastníkom pozemku. Zmena dobromyseľnosti dražiteľa totiž nastáva iba vtedy, keď sa dražiteľ dozvie o skutočnostiach, z ktorých je zrejmé, že povinný nie je vlastníkom, prípadne ktoré vyvolávajú objektívnu pochybnosť o tom, že povinný je vlastníkom pozemku. V prípade súdneho konania o určenie vlastníckeho práva dochádza podľa nej k zániku dobromyseľnosti v momente právoplatnosti súdneho rozhodnutia. V čase dražby však konanie o určenie nebolo právoplatne skončené. Žalovaná 2/ svoje tvrdenia podoprela ustálenou rozhodovacou praxou reprezentovanou rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/64/2018, sp. zn. 4Cdo/145/2019, v zmysle ktorých nie je vylúčené, že dobromyseľný dražiteľ sa zmení na nedobromyseľného aj skôr ako oboznámením sa s právoplatným rozhodnutím súdu. Je tomu tak, keď dobromyseľný dražiteľ získa vedomosť o takých skutočnostiach, ktoré sú objektívne spôsobilé vyvolať pochybnosť o tom, že povinný nie je vlastníkom pozemku. Ako dražiteľka však nemala pochybnosť o tom, že povinná bola vlastníkom pozemku. Vychádzala z toho, že povinná bola zapísaná na príslušnom liste vlastníctva, príslušný okresný úrad povolil vklad kúpnej zmluvy, ktorou povinná nadobudla vlastníctvo k pozemku, súdny exekútor pokračoval napriek námietkam žalobcov vo vykonávaní exekúcie, žalobcovia nepodali vylučovaciu žalobu a zároveň súdny exekútor jej udelil príklep na exekučnej dražbe a exekučný súd tento príklep schválil, keď začatie konania o určenie vlastníckeho práva samo o sebe neznamenal, že povinná nie je vlastníčkou pozemku. Podľa dovolateľky aj judikatúra poukázala na to, že dobromyseľnosť treba skúmať s ohľadom na všetky okolnosti prípadu a preto ak odvolací súd dospel k záveru, že ako dražiteľka nebola v čase dražby dobromyseľná iba preto, že vedela o konaní o určenie, tak sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe. Dobromyseľná bola v súlade s ustanovením § 140 ods. 2 písm. l) Exekučného poriadku a skutočnosť, že sa dozvedela o danom súdnom konaní nemohla založiť jej nedobromyseľnosť aj s poukazom na uvedené rozhodnutie sp. zn.

5Cdo/64/2018. Zánik dobromyseľnosti spôsobuje totiž len právoplatne rozhodnutie súdu vo veci samej.

3.2. Za nesprávne právne posúdenie dovolateľka považovala aj to, že odvolací súd v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že došlo k falšovaniu verejnej listiny (navodenie duplicity vlastníctva) a obratiu predchádzajúceho vlastníka o vlastníctvo na základe trestného činu. Podľa dovolateľky však žiadna osoba a už vôbec nie ona sama, sa nikdy nedopustila falšovania verejnej listiny, neobrala právnych predchodcov alebo žalobcov o vlastníctvo na základe trestného činu a k vzniku duplicity vlastníctva došlo v dôsledku nekonania príslušných štátnych orgánov ako aj právnych predchodcov žalobcov, a to najmä tým, že nezabezpečili zápis vlastníckeho práva do pozemkovej knihy na základe rozhodnutia č. XXXX/XXXX.

3.3. Žalovaná 2/ navrhla dovolaciemu súdu zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na nové konanie a rozhodnutie.

4. Žalobcovia 1/ a 2/ vo vyjadreniach k dovolaniu navrhli, aby ho dovolací súd ako neprípustné odmietol, alternatívne zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je nie je dôvodné.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Pokiaľ zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

6.1. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

6.2. V zmysle § 432 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa § 432 ods. 2 CSP sa dovolací dôvod vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

6.3. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP

7. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

8. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od

vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

9. V prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. a) až c) § 421 ods. 1 CSP). Dovolateľ je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 CSP zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

10. Nesprávne právne posúdenie dovolateľka namietala vo vzťahu k otázke „Či zaniká dobromyseľnosť dražiteľa v exekučnej dražbe iba tým, že sa dražiteľ dozvie o vedení súdneho konania o určenie vlastníctva k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom dražby, a to bez toho, aby poznal skutkové okolnosti a dôkazy takéhoto konania o určenie vlastníctva a bez ohľadu na iné okolnosti konkrétneho prípadu?“ (bod 3.1). Zároveň za nesprávne právne posúdenie považovala i to, že odvolací súd v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že došlo k falšovaniu verejnej listiny (navodenie duplicity vlastníctva) a obratiu predchádzajúceho vlastníka o vlastníctvo na základe trestného činu, čo tiež naznačovalo jej (ne)dobromyseľnosť (bod 3.2).

11. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Rovnako tak sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 a § 432 CSP.

12. Riešenie skutkovej otázky (*questio facti*) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Pri riešení takejto otázky sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné napríklad z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, čo (ne)bolo dohodnuté, či a aké skutočnosti nastali po konaní (opomenutí konania) niektorej fyzickej alebo právnickej osoby, čo obsahuje určitá listina, čo vypovedal svedok, čo uviedol znalec. S istým zjednodušením možno konštatovať, že otázkou skutkovou (faktickou) je pravdivosť, či nepravdivosť skutkových tvrdení procesných strán. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (*questio iuris*) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení (to znamená až po vyriešení skutkových otázok) prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (3Cdo/218/2017, 3Cdo/150/2017, 4Cdo/7/2018, 4Cdo/32/2018, resp. aj 7Cdo/99/2018).

13. Rozhraničenie medzi skutkovými a právnymi otázkami predstavuje zložitú a miestami i nejednoznačnú problematiku. V rámci rozlišovania skutkových a právnych otázok v civilnom procese, t. j. rozlišovania čo podlieha a čo nepodlieha preskúmaniu, je potrebné oddeliť, čo je v napadnutom rozhodnutí skutkový poznatok a čo je právna kvalifikácia. Nie je pritom vylúčené, že tá istá otázka môže byť raz otázkou skutkovou, inokedy otázkou právnou a že záver o tom musí byť vždy iba konkrétny a individuálny (porov. WINTEROVÁ, A., MACKOVÁ, A. a kol. Civilné právo procesné. Praha Linde, 2014, str. 224).

14. Rozlíšenie medzi skutkovou a právnou otázkou v prípade aplikácie abstraktného právneho pravidla na zistený skutkový stav býva často zložitý. Aplikácia nejasej alebo neurčitej normy na zistený skutkový stav môže byť súdom považovaná za právnú otázku vtedy, ak predovšetkým ide o výklad danej normy, o otázku skutkovú ide vtedy ak sa ňou podradujú pod danú právnú normu konkrétne skutkové okolnosti.

15. Na nejednoznačnosť rozhraničenia medzi skutkovými a právnymi otázkami reaguje i judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len "ESLP"), podľa ktorej nemôžu byť účastníci konania sankcionovaní, ak sú v dobrej viere, že platne otvorili otázku (zásadného) právneho významu (porov. rozsudok ESLP z 12.10.2010 vo veci Adamiček proti Českej republike, č. 35836/05). Dovolací súd je preto názoru, že pri rozlišovaní právnych a skutkových otázok treba v prípade pochybností postupovať v prospech dovolateľa. Odmietnutie dovolania z dôvodu, že uplatnené námietky nemajú charakter právnej otázky, je možné iba v prípadoch, keď je táto skutočnosť úplne jednoznačná.

16. Dovolací súd napriek snahe vyhnúť sa prílišnému formalizmu, pri rešpektovaní zachovania princípu spravodlivého procesu pre obe strany sporu (nie len z aspektu dovolateľky) zastáva názor, že vecný prieskum napadnutého rozsudku v zhode s právnou otázkou položenou žalovanou 2/ v dovolaní (t. j. „či zaniká dobromyseľnosť dražiteľa v exekučnej dražbe iba tým, že sa dražiteľ dozvie o vedení súdneho konania o určenie vlastníctva k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom dražby, a to bez toho, aby poznal skutkové okolnosti a dôkazy takéhoto konania o určenie vlastníctva a bez ohľadu na iné okolnosti konkrétneho prípadu?“), nemohol ovplyvniť výsledok konania. Je tomu tak preto, že nižšie súdy nezaložili absenciu dobromyseľnosti žalovanej 2/ výlučne na dovolaním namietanej okolnosti (vedomosti dražiteľa o vedení súdneho konania o určenie vlastníckého práva k draženej nehnuteľnosti medzi povinným a 3 osobou), ale naopak práve so zreteľom na všetky posudzované okolnosti vo vzájomnej súvislosti. Preto nespochybnením záverov nižších súdov vo vzťahu ku všetkým rozhodujúcim okolnostiam významným pre posúdenie ne/dobromyseľnosti dovolateľky v danom prípade, viedli k neúspechu žalovanej 2/ v dovolacom konaní.

17. Dovolací súd pritom zdôrazňuje, že dobrá viera je vnútorný, psychický stav, t.j. vnútorné presvedčenie osoby, že nekoná bezprávne. Zo zákona vyplýva, že dobrú vieru je nevyhnutné skúmať so zreteľom na všetky okolnosti. Posúdenie, či je osoba v dobrej viere so zreteľom na všetky okolnosti alebo nie, treba hodnotiť objektívne a nie len zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) samotnej osoby, pritom do úvahy treba brať vždy i to, či pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu po každom požadovať, nemala, resp. nemohla mať dôvodné pochybnosti o tom, že jej vec alebo právo patrí. Dobrá viera zaniká v okamihu oboznámenia sa so skutočnosťami, ktoré objektívne museli vyvolať pochybnosť o tom, že jej právo patrí. Na tom nič nemení ani to, že daná osoba môže byť v posudzovanom prípade naďalej subjektívne v dobrej viere (inšpiratívne porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 2Cdon/568/96 - publikovaný v časopise Súdne rozhľady, 1999, č. 5, str. 151 alebo rozsudok sp. zn. 22Cdo/1253/99 - publikovaný v časopise Súdne rozhľady, 2001, č. 5, str. 152., vo všeobecnosti aj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/283/2009, 3Cdo/97/2009, 4Cdo/283/2009, 5Cdo/30/2010, 3MCdo/7/2010, 3MCdo/8/2010 a 6MCdo/5/2010). I keď pri dobrej viere ide o psychický stav konajúcej osoby, ktorý sám o sebe nemôže byť predmetom dokazovania, dobrú vieru je možné hodnotiť z konkrétnych vonkajších skutočností, prostredníctvom ktorých sa vnútorné presvedčenie osoby prejavuje navonok, ktoré skutočnosti možno dokazovať (V 5/1989).

18. Súčasná judikatúra deklamuje (napokon vychádzal z nej aj samotný odvolací súd - pozri body 52. až 62. dôvodov napadnutého rozsudku), že zákonná výnimka z pravidla „podľa ktorého nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má“, ktorá poskytuje ochranu nadobúdateľovi, ktorý nehnuteľnosti nadobudol od nevlastníka (proti pôvodným vlastníkom), je možná „len“ v zákonom vymedzených prípadoch a výhradne len vtedy, ak nadobúdateľ objektívne nemal možnosť pri zachovaní maximálnej obozretnosti zistiť, že nadobúda nehnuteľnosti od osoby, ktorá vlastníkom v skutočnosti nie je. Posúdenie dobrej viery musí byť v týchto prípadoch prísne a ak o nej panujú dôvodné pochybnosti,

nemožno výnimku z nemožnosti nadobudnúť vlastnícke právo od nevlastníka aplikovať. V rámci posudzovania je potrebné zhodnotiť ako všeobecné skutočnosti, dopadajúce na všetky prípady daného typu (napr. nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zapísanej v katastri nehnuteľností na základe dobrej viery jednotlivca v akty verejnej moci a z toho prameniáci princíp prezumpcie ich správnosti, vrátane zápisu poznámky spornosti, zmysel vedenia katastra nehnuteľností, ochrana nadobudnutých práv a pod.), tak aj individuálne okolnosti konkrétneho prípadu (napr. dĺžka doby od mylného zápisu do katastra nehnuteľností, okolnosti, za ktorých k takémuto zápisu došlo, konanie tretej osoby, ktorá sa vlastníckeho práva domáha a pod.) a z nich predovšetkým existenciu dobrej viery nadobúdateľa, túto prísne hodnotiť, s ohľadom na všetky okolnosti nadobudnutia predmetných nehnuteľností (pozri pritom aj I. ÚS 151/2016, I. ÚS 460/2017)

19. Podľa dovolacieho súdu k nadobudnutiu vlastníckeho práva od nevlastníka na základe dobrej viery nadobúdateľa v zápis v katastri nehnuteľností môže dôjsť skutočne len v mimoriadnych situáciách, v ktorých dobromyseľný nadobúdateľ nemohol ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré od neho možno očakávať spoznať, že stav zapísaný v katastri nehnuteľností nezodpovedá skutočnosti. Nadobúdateľovi, ktorý nehnuteľnosti nadobudol od nevlastníka (proti pôvodným vlastníkom), je možné poskytnúť ochranu výhradne vtedy, ak objektívne nemal možnosť pri zachovaní maximálnej obozretnosti zistiť, že nadobúda nehnuteľnosti od osoby, ktorá vlastníkom v skutočnosti nie je. Posúdenie dobrej viery musí byť v týchto prípadoch prísne a ak o nej panujú dôvodné pochybnosti, nemožno danú zákonnú výnimku z nemožnosti nadobudnúť vlastnícke právo od nevlastníka aplikovať. Ak je nadobúdateľom právnicka osoba tej sa v tomto smere pričítava vedomosť osôb, ktoré ju pri konkrétnom právnom úkone (akte) zastupujú.

20. Objektívnym dôvodom vzbudzujúcim pochybnosť o súlade skutočného právneho stavu a stavu zapísaného vo verejnom zozname sú bezpochyby aj informácie vyplývajúce z katastra nehnuteľností. S účinnosťou od 15. októbra 2008 sa súčasťou slovenského právneho poriadku stala prostredníctvom § 44a a § 159a Občianskeho súdneho poriadku a § 34 ods. 2 katastrálneho zákona (opätovne) poznámka spornosti, ktorá predstavovala jeden z klasických inštitútov knihovného (tabulárneho) práva. Účelom opätovného zavedenia inštitútu poznámky spornosti do nášho právneho poriadku bolo rozšíriť subjektívnu záväznosť rozsudku aj na ďalšie osoby odlišné od účastníkov súdneho konania, v ktorom bol tento rozsudok vydaný, a to za podmienok stanovených zákonom. Táto právna úprava mala zamedziť špekulatívnym prevodom nehnuteľností za účelom znemožnenia zápisu do katastra na základe určovacieho rozsudku súdu. poznámka spornosti má „iba“ informatívny charakter a nevyjadruje skutočnosti, ktoré by obmedzovali oprávnenie osoby vedenej v katastri nehnuteľností ako vlastníka nehnuteľnosti, ku ktorej sa táto poznámka vzťahuje, nakladať s touto nehnuteľnosťou. Poznámka spornosti teda nie je prekážkou povolenia vkladu práva k nehnuteľnosti, ku ktorej sa poznámka spornosti vzťahuje. Inštitút poznámky spornosti bol dotknutý reformou civilného procesu len veľmi mierne. Civilný sporový poriadok už síce neprevzal obsah § 44a Občianskeho súdneho poriadku, ale zákonom č. 125/2016 Z. z. bolo upravené znenie § 39 katastrálneho zákona tak, že okresný úrad zapíše poznámku na základe oznámenia súdu alebo iného štátneho orgánu, alebo na návrh oprávneného podľa osobitných predpisov, alebo účastníka súdneho konania, alebo iného konania. Pokiaľ ide o obsah § 159a Občianskeho súdneho poriadku, ktorý úzko súvisel s inštitútom poznámky spornosti, tento bol do Civilného sporového poriadku prevzatý v modifikovanej podobe, a to do § 228 CSP. Prevzatie obsahu § 159a Občianskeho súdneho poriadku do Civilného sporového poriadku v modifikovanej podobe súvisí so zámerom zákonodarcu vylúčiť žaloby o určenie (ne)platnosti právnych úkonov.

21. Vychádzajúc z uvedených východísk je zrejmé, že dôvodom posúdenia absencie dobrej viery vydražiteľa nebola len samotná poznámka spornosti zápisu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na žiadosť osoby, ktorej vecné právo je zápisom dotknuté, a ktorá osoba sa domáha odstránenia nesúlady medzi stavom zapísaným v katastri nehnuteľností a skutočným právnym stavom, ktorá poznámka rozhodne je významnou právnou skutočnosťou objektívne spôsobilou vyvolať odôvodnené pochybnosti o tom, či stav zapísaný v katastri nehnuteľností zodpovedá skutočnému právnemu stavu, ale pre relevantné posúdenie dobromyseľnosti konkrétnej osoby je okrem predmetnej poznámky potrebné (nevyhnutné) skúmať aj ďalšie právne významné okolnosti a to nielen na strane vydražiteľa ale aj na

strane osoby, ktorej vecné právo je zápisom dotknuté.

22. Odvolací súd súladne s uvedeným dovolacím súdom v predchádzajúcich bodoch (osobitne pozri bod 17.), vysporiadajúc sa i s rozhodnou judikatúrou príznačnou pre danú vec, pri posudzovaní dobromyseľnosti žalovanej 2/ vychádzal nielen zo stavu zápisu v katastri nehnuteľností, vrátane poznámky spornosti, ktorá žalovanej bola známa v priebehu exekučného konania. Dôsledne zvažoval i všetky ostatné významné okolnosti pre zhodnotenie dobromyseľnosti dovolateľky, medzi ktoré okolnosti zaradil aj časové hľadisko vedomosti žalovanej 2/ o poznámke spornosti, správanie sa žalovanej po tom ako zistila zápis poznámky v katastri, ako tiež okolnosti, za ktorých došlo k zápisu poznámky a tomu zodpovedajúce správanie žalobcov vo vzťahu k exekučnému konaniu, v ktorom žalovaná 2/ sporné nehnuteľnosti vydražila (pozri body 58. až 62. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu), ktoré okolnosti rovnako ako vedomosť žalovanej 2/ o súdnom konaní vykazovali významné individuálne súvislosti, ktoré na základe ich vzájomného posúdenia viedli odvolací súd k záveru o absencii dobrej viery dovolateľky, pre ktorú bola žaloba zamietnutá.

23. Ostatne dovolateľka sama relevanciu svojej argumentácie o dobromyseľnosti naruša, ak pripúšťa vedomosť o poznámke spornosti vlastníckeho práva k draženej nehnuteľnosti počas exekučného konania (navyše z dôvodu duplicity vlastníckeho práva, ku ktorému sa dalo dopátrať aj v katastri nehnuteľností - pozn. dovolacieho súdu), za súčasnej snahe žalobcov deklarovanými procesnými úkonmi v predmetnom exekučnom konaní zabrániť nadobudnutiu sporných nehnuteľností do jej vlastníctva, z ktorej situácie sa priam vynárajú odôvodnené pochybnosti, či povinnému vlastníckemu právu k draženej nehnuteľnosti skutočne patrí. Za daných okolností žalovaná 2/ skutočne mala alebo mohla mať pochybnosti o vlastníckom práve povinného k draženej nehnuteľnosti, od ktorej nižšie súdy oprávnené požadovali zachovať náležitú opatrnosť a s tým súvisiace vyvinutie primeranej prieskumnej aktivity na zistenie toho, či je povinný skutočne je vlastníkom. Ak žalovaná 2/ (dražiteľka) má byť považovaná za poctivého vydražiteľa, mala sama vyvinúť určitú mieru prieskumnej aktivity a nezostať pasívnou dôvodiac, že pokiaľ nebola stranou sporu, ktorému svedčila poznámka v katastri, nemala ako poznať jeho skutkový stav, preto nemohla mať objektívne pochybnosť o tom, že povinná nie je vlastníkom draženého pozemku. Nadobudnutie vlastníckeho práva k draženej nehnuteľnosti v exekučnom konaní od nevlastníka je podľa názoru dovolacieho súdu vylúčené už v prípade priemernej neobstaranosti nadobúdateľa, z čoho vyplýva oprávnenosť vyžadovať od dražiteľa určité vyšetrovacie povinnosti k draženej nehnuteľnosti, ktorá povinnosť samozrejme nemôže byť vnímaná ako všeobecná, nastupuje až v prípade zvýšenej pravdepodobnosti, že povinný nemusí byť jej vlastníkom, ktorou skutočnosťou bezpochyba môže byť tiež vedomosť dražiteľa o vedení súdneho konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom dražby, navyše pokiaľ sa o nej dozvedel z poznámky spornosti zápisu do katastra nehnuteľností (bližšie pozri bod 21).

24. Na danom závere nemôže nič zmeniť ani odkaz dovolateľky na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/145/2019 a 5Cdo/64/2018, v ktorých súdy, i keď vychádzajúc zo zhodných judikatórnych východísk posudzovali odlišné rozhodné okolnosti ako v prejednávanej veci.

24.1. Najvyšší súd v rozhodnutí sp.zn. 4Cdo/145/2019 uzavrel, že: „So zreteľom na individuálne okolnosti rozhodovanej veci, konkrétne na okolnosti, za ktorých sa žalovaný chopil držby predmetných nehnuteľností (porov. bod 17 a 18 tohto rozhodnutia), podľa názoru dovolacieho súdu žalovaný aj po doručení žaloby o určenie vlastníckeho práva ostal naďalej dobromyseľným v tom, že predmetné nehnuteľnosti mu skutočne patria, a to až do 07. februára 2012, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie súdu o určení, že ich vlastníkom je žalobkyňa. Hoci spor o vlastnícke právo predmetných nehnuteľností bol rozhodnutý v neprospech žalovaného ako ďalšieho (ako sa neskôr ukázalo, domnelého) nadobúdateľa, jeho dobrej viere pri uchopení držby týchto nehnuteľností ako ústavnoprávnej hodnote, s prihliadnutím na princíp právnej istoty a materiálneho poňatia právneho štátu, musí byť poskytnutá široká ochrana a musí byť postavená na rovnakú úroveň ako vlastnícke právo skutočného vlastníka, a to až do momentu, kedy súd zistil, že z obidvoch týchto právom chránených a vzájomne kolidujúcich hodnôt nemožno zachovať maximum, ale je nutné uprednostniť jednu z nich a právoplatne o tom rozhodol. So zreteľom na individuálne okolnosti rozhodovanej veci dovolací súd záverom dodáva, že s prihliadnutím na princíp všeobecnej spravodlivosti sa nejaví ako spravodlivé, aby za okolností, za

akých malo dôjsť k prevodu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam až na žalovaného (keď z konania žalobkyne bola zjavná jej skutočná a vážna vôľa predmetné nehnuteľnosti ako prebytočný majetok predať a z konania žalovaného bol zrejmý jeho zámer tieto nehnuteľnosti poctivým spôsobom nadobudnúť do svojho vlastníctva a využívať ich na výkon svojho povolania, keď kupujúci Ing. M. A. a následne aj žalovaný za ne riadne zaplatili ich trhovú cenu, keď ich vlastnícke právo príslušný štátny orgán na úseku správy katastra v zákonom administratívnom konaní zapísal do katastra nehnuteľností a keď - s prihliadnutím na sociálny aspekt - žalovaný v dobrej viere, že mu odovzdané nehnuteľnosti skutočne patria, tieto zrekonštruoval a niekoľkonásobne zhodnotil, aby ich mohol každodenne užívať pre výkon svojho povolania a tak dosahovať príjem, z ktorého by uhrádzal svoje životné potreby), žalovaný za užívanie týchto nehnuteľností počas dobromyseľnej držby žalobkyni čokoľvek uhrádzal.“. Z predmetnej citácie je potom jednoznačné, že v predmetnom spore nejde o skutkovo totožnú a ani obdobnú vec.

24.2. Na rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/64/2018 platí uvedené v bode 24.1., nakoľko v danej veci išlo o totožný skutkový a právny stav, rozdiel bol iba v inom žalovanom, keďže sporné nehnuteľnosti užívali viaceré subjekty.

25. Vzhľadom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu z § 421 ods. 1 písm. a) CSP nevyplýva.

26. Žalovaná 2/ v dovolaní brojila aj voči hodnoteniu sfaľšovania verejnej listiny a tým navodenia duplicity vlastníctva spornej nehnuteľnosti (pozri bod 3.2.). Z dovolacej argumentácie žalovanej 2/ vyplýva všeobecná charakteristika nesprávností, ku ktorým podľa jej názoru došlo pri posudzovaní danej okolnosti odvolacím súdom, dovolateľka právnu otázku, na riešení ktorej mal odvolací súd v tomto smere založiť svoje rozhodnutie nekonkretizuje a neformuluje. Žalovaná 2/ svojimi argumentami vyjadruje len nesúhlas s vyhodnotením skutkových okolností a s na to nadväzujúcim právnym posúdením veci odvolacím súdom. V čom konkrétne sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu však neuvádza. Dovolacia argumentácia žalovanej 2/ preto nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a), alternatívne b) CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

27. Pokiaľ by dovolací súd absenciu konkrétne vymedzenej právnej otázky (otázok) nezohľadnil a napriek tomu by pristúpil k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj 1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu [a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil], porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

28. Dovolaciemu súdu za opísanej situácie preto neostalo iné, než dovolanie žalovanej 2/ pre nesprávne právne posúdenie podľa bodu 3.2. odmietnuť s poukazom na uvedené v predchádzajúcich dvoch bodoch podľa § 447 písm. f) CSP a vo zvyšku - podľa bodu 3.1. dovolanie zamietnuť v súlade s ustanovením § 448 CSP.

29. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP. Strana mala v dovolacom konaní plný úspech, preto jej proti neúspešnej strane žalobkyne vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.